

Noter

til artikkel om ***En Verdensomseiling under havet, Vingt Mille Lieues sous les Mers***, Paris 1869

[N1]

Nemo= latin: uten navn

[N2]

Jules Verne skrev bare to slike bok-serier. Trilogien om "Baltimore gun-club" er den andre:

1 *Reisen til månen* (Paris 1865)

2 *Omkring månen* (Paris 1869)

3 *Skuddet på Kilimanjaro* (Paris 1889)

[N3]

Jules Verne angir stedet for den beryktede tidevannsstrømmen, ved å si at den skal befinne seg mellom stedet "Feroë og Lofodden". Her trengs det tolkning, og det er også en del rom for misforståelser. Rent geografisk er det uansett slik at de vanskelige strømforholdene oppstår fordi tidevann presses inn gjennom et trangt sund. Derfor blir det merkelig nå diverse oversettelser, deriblant de engelske, har omskrevet navnet til "Faroes" dvs. Færøyene. Sammen med "Lofodden" ville dette i så fall angi et enormt havområde og skulle ikke avstedkomme noen vanskelige strømforhold. Siden passasjerene havnet på land i Lofoten forstår vi i Norge at Malstrømmen var nær land ytterst i denne delen av Nordland. Derfor har gjennomgående de norske forkortede oversettelsene i stedet "hjulpet" forfatteren ved å si: "et sted ved norske-kysten. Sannsynligvis trengs det her å minne om at franske, spanske og andre latinske språk ofte forveksler, eller setter likhetstegn mellom V og F. Det skal temmelig sikkert være Verø(y) .....Feroe. Mer om dette i artikkel om Malstrømmen.

[N4]

Her finner vi tekst-elementer som nok stammer fra beskrivelser i den amerikanske forfatteren Edgar Allan Poes bok: *A descent into the Maelstrom* fra 1841. Flere detaljer om dette finnes i egen artikkel om Malstrømmen

[N5]

Produksjonen i 1954 var Disneys første spillefilm. Fram til da hadde ikke Disney blitt tatt alvorlig som filmprodusent i Hollywood, han ble "bare" ansett som tegnefilm-animatør. Walt Disney som var betatt av Jules Vernes historie om Nemo og undervannsbåten «Nautilus», hadde da også først sett for seg prosjektet som en animasjonsfilm. Ideen kom fra en av hans tegnere etter at et utkast til storyboard var laget. De enorme økonomiske ressursene som ble investert tok nesten knekken på selskapet, og satte hele hans planlagte eventyrpark Disney-world i fare. Regissør for filmen, Richard Fleischer, har uttalt i ettertid at han etter å ha lest Vernes bok, var av den oppfatning at den ikke hadde en kontinuerlig historie. Han foreslo derfor for Disney å tilpasse manuset til å bli det amerikanerne kaller en "jail-break-movie", i dette tilfellet med innestengte passasjerer på et undervannsfengsel i form av en ubåt.

[N6] Hørespillserien ble sendt i reprise sommeren 2010, sannsynligvis i anledning Den norske Operas uroppførelse av nyskrevet musikkteater over Jules Vernes fortelling *Jorden rundt på 80 dager* skrevet av Gisle Kverndokk og Øystein Vik]

[K]
Utdrag fra boken *Skriftkultur* (2004) ved Kjell Lars Berge, Trine Gedde Dahl og Stephen Walton (red.)

-----P.J.Moe www.julesverne.no